

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2802/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.III.30.153/2023/5. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó panaszában a Kúria Gfv.III.30.153/2023/5. számú végzése, a Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.524/2022/2. számú végzése, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 1.Fpkh.35/2021/24. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól az Alaptörvény 28. cikkének, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek sérelmére hivatkozással.
- [2] 2. Az adós ellen folyamatban levő felszámolási eljárásban az indítványozó mint hitelező terjesztett elő kifogást a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 51. §-a alapján, amelyben előadta, hogy engedményezés útján lett hitelezői jogutód. Jogelődjének jogi képviselője a felszámolónak az adós tulajdonát képező ingatlanok sikeres értékesítéséről szóló tájékoztatóját követően kérte a felszámolótól, hogy küldje meg részére az adós ingatlanjainak értékesítésére kötött adásvételi szerződést, továbbá jelezte a felszámoló részére, hogy a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése szerinti elszámolás során az első helyen szerepelt gazdasági társaság jogutódja tekintetében a jelzálogjog-bejegyzést figyelmen kívül kell hagyni, mert az ezen jelzáloghoz kapcsolódó követelés megszűnt, így a követelés megszűnésével a biztosíték is megszűnt. Emellett jelezte, hogy elszámolást sem kapott a felszámolótól. A felszámoló válaszában közölte, hogy az első ranghelyen szereplő gazdasági társaság jelzáloga került bejegyzésre, amely

határidőben bejelentett hitelezői igénynek minősül, ezért az indítványozó jogelődjenek a bevételből semmiképpen nem kerülne felosztásra pénzösszeg. A felszámoló leveléhez nem mellékelte a kért adásvételi szerződést, illetve az elszámolást sem.

- [3] Az indítványozó mint jogutód kifogást terjesztett elő, amelyben kérte a bíróságot, hogy kötelezze a felszámolót az ingatlanok értékesítésére kötött adásvételi szerződés bemutatására és becsatolására. Emellett kérte a felszámoló kötelezését – a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése alapján – az első ranghelyi jelzálogos részére járó összeg haladéktalan kifizetésére. A Székesfehérvári Törvényszék 1.Fpkh.35/2021/24. számú végzése az indítványozó kifogását részben alaposnak találta, és megállapította, hogy az indítványozó az adós vagyontárgyainak értékesítésével összefüggésben keletkezett dokumentumokba való betekintésre, tájékoztatás kérésére jogosult, így kötelezte a felszámolót írásbeli tájékoztatás adására. Azonban az engedményezés folytán – a végzés megállapítása szerint – nem nyílik meg újból a kifogásoló joga arra nézve, hogy a jelzálogjog jogosultjának nyilvántartásba vett követelését, annak konkrét besorolását vitassa, erre az indítványozó jogelődje lett volna jogosult legkésőbb 2019. november 20-át követő 15 napon belül.
- [4] Az indítványozó a Törvényszék végzése ellen fellebbezést nyújtott be. A másodfokú bíróság a Fpkhf.IV.25.524/2022/2. számú végzésével eltérő jogi indokolással hagyta helyben az elsőfokú bíróság végzését, továbbá kiegészítette az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást. Megállapította, hogy az adós vagyontárgyának értékesítése során kötött szerződés jogszabályi rendelkezésbe ütközésének állítása tartalmilag a szerződés megtámadását jelenti, amely a Cstv. 51. § (1) bekezdése szerinti kifogás útján nem támadható.
- [5] Az indítványozó ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria a Gfv.III.30.153/2023/5. számú végzésében a jogerős végzést hatályában fenntartotta, indokolása szerint az indítványozónak kérelmében a jogerős döntés jogszabálysértő jellegét eljárási szabálysértés bemutatásával kellett volna igazolnia, ennek hiányában kizárt a jogerős végzés jogszabálysértő jellegének a megállapítása felülvizsgálati eljárásban.
- [6] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria Gfv.III.30.153/2023/5. számú végzése, a Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.524/2022/2. számú végzése, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 1.Fpkh.35/2021/24. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. A panaszos szerint a támadott döntések az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott jogértelmezési klauzulát, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részelemét képező indokolt bírói döntéshez való jogot és a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogot sértik.
- [7] A 28. cikk sérelmével kapcsolatban az indítványozó előadta, hogy az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a Cstv. preambulumban rögzített célját, a hitelezői

érdekvédelmet az alkotmányosan szükséges mértékben. A panaszos szerint a kifogás benyújtására nyitva álló határidő kezdő időpontjának meghatározása során, valamint a hitelezői gyűléssel összefüggésben alkalmazott jogértelmezés a 28. cikkbe történő ütközése egyúttal az indítványozó jogorvoslathoz való jogának és tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is eredményezte.

- [8] A panaszos az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az annak részelemét képező indokolt bírói döntéshez való jog sérelmében látta. Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatára hivatkozással állította, hogy az eljáró bíróságok az indítványozónak az ügy lényegi részére vonatkozó észrevételeit nem vizsgálták meg kellő alaposággal, továbbá nem adtak számot arról végzéseikben, hogy az indítványozó által előadottakat miképpen értékelik a Cstv. 49/D. §-ának szabályainak vizsgálatát, illetve a kifogásolási határidő kezdő időpontjának megállapítását. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével (jogorvoslathoz való jog) önálló érvelést nem adott elő, arra hivatkozott, hogy annak sérelme az alaptörvény 28. cikkén keresztül valósult meg, ezért kifogásolási joga formális volt.
- [9] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján az ügyben tanácsban járt el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [10] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A jogi képviselővel eljáró indítványozó a panaszát határidőben terjesztette elő, jogi képviselője a meghatalmazását csatolta.
- [11] 4.2. Az Alkotmánybíróság szintén vizsgálnia kell, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdésének a támadott döntések eleget tesznek-e, nevezetesen, hogy az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősülnek. Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában már megállapítást nyert, hogy a Cstv. 51. § (1) bekezdésére hivatkozással előterjesztett kifogás alapján indult eljárásban hozott végzés a tárgyi hatály szempontjából megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott feltételnek {3426/2024. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [14], 3413/2021. (X. 15.) AB végzés, Indokolás [55]}. Az indítványozó kimerítette a jogorvoslati lehetőségeit [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pont]. Emellett megállapítható, hogy az indítványozó az alapul fekvő felszámolási eljárásban félként vett részt, amely az érintettségét megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés], így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogra mint Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozik [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont]. Az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az nem biztosít az indítványozó számára Alaptörvényben

biztosított jogot, e rendelkezésre alkotmányjogi panasz nem alapítható {3252/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [21]}.

- [12] 4.3. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltétel teljesülését is.
- [13] Az indítvány megjelölte az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a*) pont], az eljárás megindításának okait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont], az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont], az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont]. Az indítványozó ugyanakkor nem adott elő önálló indokolást arra nézve – csak az Alaptörvény 28. cikkének körében –, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való joggal [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont], így az indítvány e tekintetben nem felel meg a befogadási feltételeknek. Emellett az indítványozó azonban kifejezetten kérte a támadott bírói döntések megsemmisítését, konkrét kérelmet előterjesztve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].
- [14] 4.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadási feltételek vagylagos jellegűek, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18], 3213/2024. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [23]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, az alkotmányjogi panasz ugyanis nem adhat alapot minden olyan esetben történő beavatkozásra az Alkotmánybíróság számára, amikor vélt vagy valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; 3480/2020. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság emlékeztet az indokolt bírói döntéshez való jogra vonatkozó konzekvens gyakorlatára, miszerint „[a]z eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az indítványozó indokolt bírói

döntéshez való jogának sérelmével kapcsolatban tehát vizsgálandó, hogy az eljáró bíróságok az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásokban az ügy lényegi részeire vonatkozó érveire – a Cstv. 49/D. §-a szerinti elszámolás, valamint a zálogjogosultak rangsora – reagáltak-e érdemben a döntéseik indokolásában. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az eljáró bíróságok – más-más indokolással ugyan, de – az indítványozó főbb érveit minden esetben értékelték. Míg az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az indítványozó jogelődjenek kellett volna vitatni a felszámoló szerinti rangsort, addig a másodfokú bíróság szerint az indítványozó által kifogásoltak csak peres eljárás keretében támadhatóak, a Cstv. 51. §-a szerinti kifogásolási eljárásban nem. A Kúria felülvizsgálati eljárásában pedig arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozónak a jogerős határozat jogszabálysértő jellegének igazolásához eljárási szabálysértésen keresztül kellett volna az érveit megfogalmazni. Önmagában az, hogy a bíróságok döntései az indítványozóra nézve kedvezőtlenek voltak, illetve hogy az indítványozó az azokban foglaltakkal nem ért egyet, nem jelenti a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét

[16] A fentiekből következően az alkotmányjogi panasz nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ezért nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[17] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2025. február 25.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró